

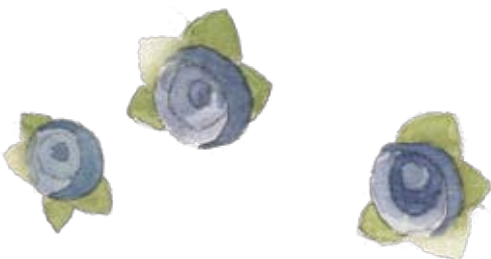
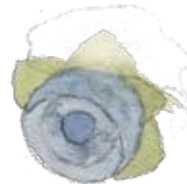
Mönsterminnen- att skapa nya mönster av gamla minnen

Matilda Serholt

Högskolan för Design och Konsthantverk,
Göteborgs universitet, Göteborg VT 2012

Examensprojekt 15 hp,

Konstnärligt kandidatprogram i design 180 hp

Examinator Lotta Kvist
Handledare Anna Eklind
Opponent Camilla Boström

ABSTRACT

This is a project about creating new patterns from childhood memories of patterns. I have been researching the possibility to add further value to a pattern in terms of memories, stories, associations and feelings.

The goal has been to create new patterns from other peoples memories of patterns. It has also been my purpose to develop my skills and feel more comfortable in the creating of patterns. The questions at issue has been:

How can I tell a story with a pattern?

How can I communicate a feeling or a mood with a pattern?

How does our memory image and an interpretation effect the process and the end result?

I interviewed nine people. The questions during the interview was:

Your name and age?

Where was the pattern you'r going to talk about placed?

How did it look like?

What kind of feelings or emotions do you connect with this pattern?

Someting else you whant to tell about the pattern?

I created five patterns and during the process with the interviews I realised the importance of showing the stories in the end result. I choose to make a book in the size of the pattern report 53x64 cm. The book includes the patterns, quotes from the stories and interior pictures of the patterns. I've been working with water colour, Photoshop, digital prints on fabric, digital prints on paper, screen prints on fabric and screen prints on paper. It's important for me that that the hand is visible in my work. It shows a great deal of craftsmanship and also a respect for my own work and the people who's about to use it.

keywords: patterns, memories, stories, interpretation, craftsmanship

Tack!

till alla som varit med och bidragit med sina minnen

Victor

Sanna

Andrea

Joakim

Lena

Martin

Maj

Tore

Sigrid

Tack även till

Elinor Gustavsson i textilen
Sissa Sundling på Sandbergs tapeter
Anna Eklind för handledning

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Inledning

Bakgrund.....	5
Mål och syfte.....	5
Problemformulering och avgränsningar.....	5-6

Genomförande

Informationsinsamling- intervjuer.....	7-8
Analys-skissfas.....	8

Resultat

Mönstren.....	9
Sigrid.....	9-10
Lena.....	10-11
Andrea.....	11-12
Martin.....	12-13
Sanna.....	13

Slutsatser

Sammanställning.....	14
”Boken”.....	14-15
Diskussion.....	15-16
Berättelserna.....	15-16
Tidsplanen.....	16
Mönstren.....	16-18
Omvärlden.....	18-19

INLEDNING

Bakgrund

Jag fascineras över hur vi minns vår barndom. Vissa minns mycket, andra bara enstaka fragment, vissa minnen är mörka andra ljusa. Ibland är minnena förvridna och en enda röra, ibland finns det luckor och ibland är de förskönade. Men alla är de en uppfattning om något som verkligen har hänt. En skärva av vårt förflutna, dimmigt eller skarpt och klart.

Jag fascineras också över hur vi människor har behov av att ordna upp saker och ting. Lägga på rad, stapla, samla, sortera. Överallt skapar vi olika former av mönster. De finns överallt, i naturen, i stadsbilden, där vi minst anar det och där vi som mest förväntar det.

Mönster är något som jag alltid tyckt om men det var först i ettan på HDK som jag började skapa egna och fick prova på rapporteringskonsten för första gången. Vi skulle göra omslagspapper till en tävling för Rum för papper på temat natur. Jag vann inte men jag var fast. Att kombinera något illustrativt och dekorativt med matematik och problemlösning var något fantastiskt. Från att göra de första trevande motiven till en rapport och sedan kunna upprepa den obegränsat är fortfarande en otrolig känsla! Under utbildningen på HDK har jag flera gånger återvänt till mönster på olika sätt, det har varit allt från sommarkurser, teoretiska fördjupningar och praktikplats på ett tapetföretag.

Något som jag ville jobba med i mitt examensarbete och som har varit viktigt i alla mina projekt har varit känslan och "själen" i verket. Materialval är lika viktiga som att man kan se handen genom arbetet. Tillsammans bildar det en omsorg om verket och det ville jag även ta med mig i detta arbetet.

Mål och syfte

Målet i mitt examensprojekt har varit att skapa nya mönster utifrån andra människors minnen och berättelser av mönster från sin barndom. Syftet har varit att ta hand om andras minnen och berättelser, tolka dem och se hur man kan skapa ett större värde i ett mönster. Med större värde menar jag detaljer som inte enbart har estetiskt tilltalande syfte. Involvera andra människor i processen, historier som lämnar spår i mönstret och som kanske genererar i att betraktaren börjar reflektera över egna mönsterminnen. Det har även varit mitt personliga syfte att utvecklas inom mönsterskapandet, känna mig mer bekväm med rapporteringen samt ta fram en metod som jag kan utgå ifrån när jag jobbar.

Problemformulering och avgränsningar

I min projektbeskrivning hade jag med följande frågor:

Hur kan jag berätta en historia med ett mönster?

Hur kan jag förmedla en känsla eller sinnesstämning med ett mönster?

Hur påverkar vår minnesbild och en tolkning processen och det färdiga resultatet?

Arbetet begränsades på det viset att utseendet på mönstren till viss del bestämdes av de personer jag intervjuade. De beskrev vad de kom ihåg och jag arbetade utifrån deras beskrivningar. Jag bestämde mig också för att inte bara låta mönstren vara exakta utifrån deras beskrivningar utan även ta med andra associationer och känslor från berättelserna i det slutgiltiga uttrycket. Jag har intervjuat nio personer men på grund av tidsramen valt att bara ha med fem slutgiltiga

mönster. De beskrivna mönstren har varit både på tyg och tapeter. Jag har valt att ha två digitaltryckta mönster tänkta som tapeter. Ett screentryckt mönster tänkt som tapet, ett screentryckt mönster på tyg samt ett digitalprintat mönster på tyg.

Till vänster mönstret Martin screentryckt på ekologisk bommulsväv.

Till höger mönstret Andrea screentryckt på 300 grams papper.

GENOMFÖRANDE

Informationsinsamling- intervjuer

Mitt projekt var helt och hållet beroende av andra personers berättelser och minnen därför började jag hela arbetet med att intervjua människor i min omgivning. Jag ville ha människor i olika åldrar, både män och kvinnor. Jag ville till en början undersöka om man kunde se på slutresultaten från vilken tid originalmönstret kom men jag tyckte senare inte att det fanns något värde i det eftersom det ändå skulle bära min tolkning och mitt uttryck i slutändan.

Jag hade innan intervjuerna bestämt vilka frågor jag skulle ställa samt att jag skulle försöka att hålla mig så passiv som möjligt så att jag inte styrde samtalet för mycket utan lät de formulera sina egna berättelser. Ibland var jag dock tvungen att ställa följdfrågor eller be dem förklara något lite mer i detalj. Jag försökte akta mig från att ställa ledande frågor men det var ibland lättare sagt än gjort. Detta är grundfrågorna jag hade med mig till intervjun:

Ditt namn och din ålder?

Vart fanns mönstret du ska berätta om?

Hur såg mönstret ut?

Vad får du för känslor när du tänker på mönstret?

Är det något mer du vill berätta?

Jag hade bestämt att jag skulle anteckna intervjuerna i en skrivbok men när jag gjort de två första intervjuerna kom jag på att jag borde ta en ljudupptagning på varje intervju också. Dels för att det är svårt att hinna med att anteckna allt men också för att det i efterhand kan vara svårt att minnas vad man menat med sina egna anteckningar. Med både anteckningar och ljudinspelning kan jag vara mer närvarande och avslappnad under intervjun, ställa rätt frågor och göra personen jag intervjuar mer avslappnad.

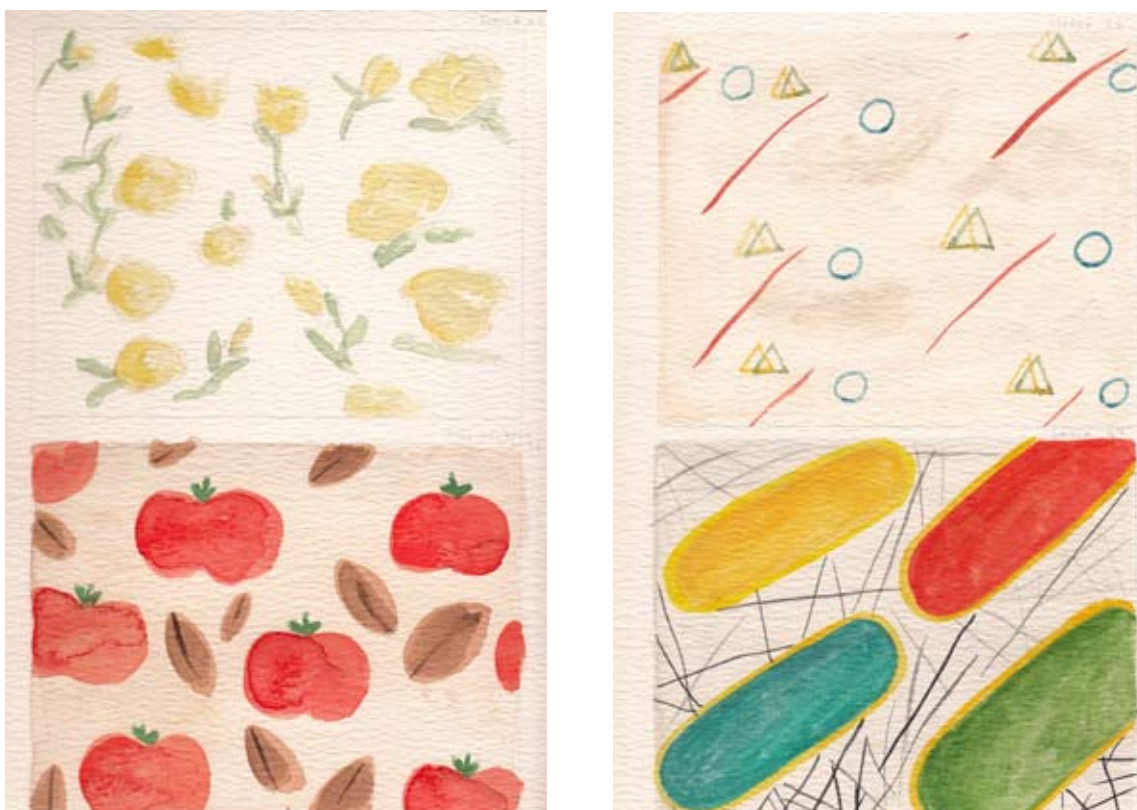
Anteckningar från en intervju.

Något som jag inte räknat med innan jag började med intervjuerna var hur fantastiskt fina beskrivningar och berättelser jag fick. När personer skulle beskriva färger till exempel, eller varför de minns mönstret så blev det mycket personligt och vackert. Det kändes viktigt att försöka få med dessa fina beskrivningar in i slutresultatet. De blev en tyngd i arbetet och känns relevant att visa för att också motivera slutresultatet på mönstren.

Analys- Skissfas

När jag var nöjd med insamlandet av ”minnena” skissade jag upp utdrag av mönstren för att få en överblick. Under intervjuerna hade jag känt mig mycket säker på hur mönstren skulle se ut men när jag gick tillbaka och tittade på mina anteckningar insåg jag att det var många frågor för mig att ta ställning till och mycket att tolka och besluta. Till exempel gjorde ordet ”ljusrött” att jag fick upp en mycket tydlig bild i huvudet men när jag skulle sätta mig ner med färglådan så insåg jag hur mycket jag inte visste om färgen. Var den varm eller kall, var det mycket vitt i den eller var den mer transparent, varför valde personen att säga ”ljusrött” och inte rosa, är det någon skillnad?

Här fick jag fatta ett beslut om hur stor roll beskrivningarna skulle spela samt hur mycket jag skulle ändra. Mitt mål var hela tiden att vara så trogen beskrivningarna som möjligt. Att personerna efter att jag avslutat mitt arbete skulle kunna känna igen ”sitt” mönster. Dock vill jag betona att det aldrig har varit min mening att återskapa exakta kopior av de gamla mönstren. Det som är intressant för mig är hur jag kan väva ihop minnen med berättelser och på så vis skapa nya mönster av de upplevelser man har av gamla.

Några av de första snabba skisserna på mönstren.

RESULTAT

Mönstren

Mitt mål var att till examinationen hinna göra tre mönster av de nio intervjuerna jag fått. Jag har hunnit med att göra fem och hoppas att jag till utställningen i Juni har hunnit göra ytterligare ett par.

Jag har jobbat ganska varierande med de olika mönstren, dels för att de krävde olika uttrycksätt men också för att utmana mig själv och lära mig mer om mönsterformgivning. Jag har använt mig av akvarell, Photoshop, screentryck på papper och tyg, digitalprint på tyg samt digital utskrift på papper.

Akvarell är ett material som jag tycker är väldigt tacksamt att jobba med då det ser levande ut och man tydligt ser handens arbete i slutresultatet. Två mönster är gjorda med den tekniken och utskrivna digitalt på papper.

Jag har även jobbat mycket i Photoshop, dels med att redigera de mönster jag gjort i akvarell men även skapa nya mönster direkt i datorn. Tre mönster är skapade direkt i Photoshop, något som tog mycket längre tid än vad jag räknat med. Svårigheten med att jobba direkt i datorn är att det är svårt att få en exakt uppfattning om storlek. Flera gånger jobbade jag klart med en rapport, var nöjd och skrev ut och insåg att det var alldeles för små och plottriga detaljer. Det skulle aldrig göra sig bra med screentryck eftersom ramarna inte klarar av hur fina linjer som helst. Då var det bara att börja om på ny kula tills jag var helt nöjd.

Eftersom jag tycker att det ofta kan ge ett platt och ointressant uttryck med helt datagjorda mönster valde jag att screentrycka två av dessa tre samt digitalprinta ett utav dem på tyg.

Att vara i textilverkstaden tog mycket tid men det var fantastiskt att se de mönster man haft i datorn växa fram på en liten tygbit och helt plötsligt bli ”levande”. För mig var det också mycket bra att för hand, steg för steg bygga upp rapporten. Jag upplevde att jag i textilverkstaden fick en större förståelse och fördjupad kunskap i mönsterhantverket samt en uppenbarelse om hur otroligt många variationer man kan göra med bara ett motiv.

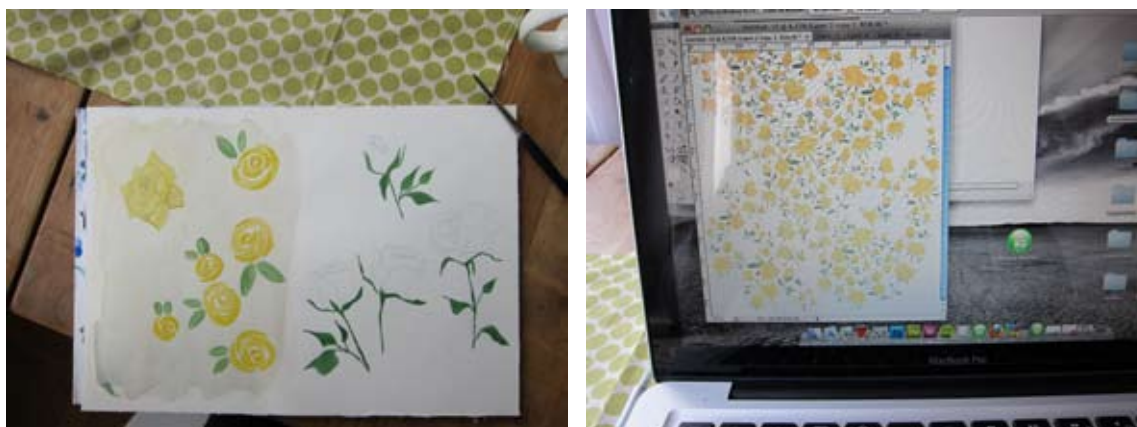
Under processens gång var det naturligt att kalla de olika mönstren för det namn som personen med minnet bar. Det känns fint att fortsätta ha det så. Nedan följer en sammanfattning av intervjun samt en kort beskrivning av de olika mönstren och hur jag gick till väga när jag skapade dem.

Sigrid

Mormor och morfars sommarstuga utanför Stockholm. Sovrummet på övervåningen. Gästrum ett vindsrum med snedtak. Tätt rosmönster. Små gula rosor med små gröna blad. Sommarkänsla. Varmgul kallvarm. Väldigt utslagna, några knoppar. Väldigt realistiska. Vit botten. Jämn botten. Mest blommor. Mest blad där det var knoppar. Ljusgröna. De största blommorna var uppifrån och utslagna. De utslagna blommorna ca 5 cm i diameter, knopparna ca 1 cm i diameter med bladen runt. Ingen tydlig rapport. Mild tapet vaknade på morgonen, morgontapet. Trygghet när jag tänker på den och det handlar nog mycket om att det var sommar och att jag var hos mormor och morfar. Jag vet inte om det var solblekt eller om det bara var väldigt ljust men det var verkligen sommar, sommarkänsla.

Jag skissade upp former av rosor för att se vilka som skulle kunna passa. Det här mönstret skulle innehålla en ljusgul ros som såg realistisk ut. Därför gick det vänstra alternativet i skissblocket man ser på bilden nedan bort och jag började jobba fram en ny form.

När jag var nöjd tog jag in formerna i datorn och började bygga upp rapporten. Det är svårt att få en riktig bild över hur rapporten och storleken blir om man bara har mönstret i datorn hela tiden så jag skrev ut, kisade med ögonen för att se tydligare hur rapporten tedde sig, om den var för uppenbar i sin upprepning eller om det förekom för mycket tomma utrymmen eller var för trångt någonstans. In i datorn igen och fixa och justera tills jag var nöjd.

Detta mönster skrevs ut på papper och är tänkt som tapet, rapport 53x64 cm.

Lena

Tyg från en liten soffa i vardagsrummet hos mamma och pappa när jag var liten. Skydd över sitsdynorna på 50-tals soffa. Tyget- grå bottenfärg. Gråblå eller gulbeige. Smala svarta ränder, mycket smala som korsade varandra. Ovanpå det låg avlänga former. Amöbaformer i olika färger. Gul, orangeröd, turkosblå, kanske grön. Kontur runt formerna som ett tjockt streck, kanske gult. Kändes poröst och fluffigt. Tyckte väldigt mycket om den Jag tror till och med att jag har det på nåt foto hemma på såna diabilbilder att det finns med, och jag ska försöka leta upp det, så kanske jag ser att det inte alls ser ut så som jag trodde att det gör, jag mindes det bara så.

Jag ville trycka mönstret Lena på tyg för att återkoppla till berättelsen om ursprungsmönstret. Först tänkte jag screentrycka det men eftersom det innehåller sju färger och en ganska komplicerad bakgrund som verkligen kräver exakt mönsterpassning så digitaltryckte jag det på tyg istället. Det var första gången jag provade den tekniken därför var det svårt att veta hur jag skulle förhålla mig till färgerna. När de kom ut från printern var de mycket klara och fina. När tyget var färdigprintat rullades det in i en ångmaskin i en timma. Även vid detta momentet var färgerna bra. Slutligen skulle tyget tvättas och när det kom ut ur tvättmaskinen hade det fallt en hel del färg. Det såg urblekt och ganska tråkigt ut i jämförelse med hur det sett ut när det kom ut ur printern. Både av ekonomiska och tidsmässiga skäl kunde jag inte göra om det. När

jag sedemera sydde två kuddar av tyget försvann intrycket lite av att tyget var blekt. Trots det kan jag inte låta bli att undrar hur det hade sett ut om färgerna hade varit så klara som det var tänkt från början.

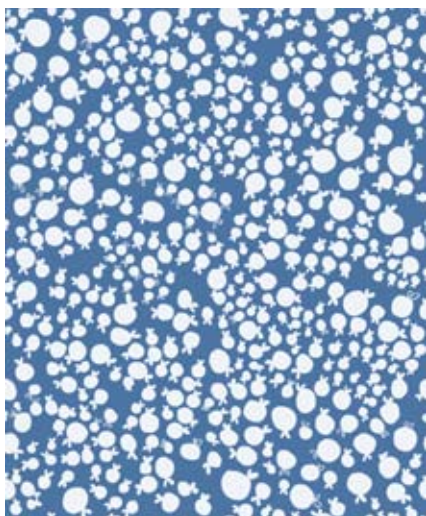

Andrea

I mormors hus på landet. Övervåningen där vi sov när vi var och hälsade på. Tapet med små knoppar och små blad. Bottenfärgen var blå. Bläckpenneblå. Vita knoppar eller bär. Runda inte spetsiga blad. Max 2 cm. Tätt med dessa blommor. Täta upprepningar. Tätt ihop men de låg isär. Lite olika vinklade. Väldigt simpel. Brukade ligga och titta på tapeten, räkna och hitta rapporten. Dova färger. Varm och trygg känsla. Kändes enkel och lite osvensk. Det var som en skog av bär. Hade jag sett den någonstans hade jag tänkt på mormor direkt.

Mönstret Andrea är ett ganska simpelt mönster med vita runda former på blå botten. Mönstret skapade jag direkt i Photoshop men när jag skrev ut det tyckte jag att det såg platt och ointressant ut därför bestämde jag mig för att screentrycka mönstret på papper. Jag började med att få till den bottenfärgen jag ville ha. Sedan screentryckte jag pappret med en tom ram. Det var svårt att få ett jämnt resultat men tillslut var jag någorlunda nöjd. Därefter tryckte jag de vita formerna med en ram som jag belyst. Rapporten mätte cirka 40x27 cm och det var ett otroligt pilligt och tidsödande arbete att trycka ett ark papper som var 53x64 cm. Jag ångrar att jag inte gjorde screenramen så stor som papperet, det hade sparat mig en massa tid. Slutresultatet blev jag dock nöjd med. Det påminner lite om den effekten man får när man

limtrycker tapeter. Det var roligt att se hur olika uttrycket blev från att först vara ett ”photohopmönster” och sen screentryckt.

Martin

Tapet från mina gudföräldrar Signe och Torsen som bodde i Tångaberg. Ett typiskt 60-tal vitt mexi-tegelhus. Tapeten fanns i ett avlångt kök. Hela köket var avskilt av öppna skåp. Längst bort en sittplats vid ett perstorpsköksbord. Framför stod en röd gallonsoffa med vita stålrörsben. Ganska kalt och kallt. Tapeten var i pastellfärger. Ljusblått och ljusrött eller rosa kanske någon färg till. Med mjölkkanor eller tillbringare i dessa färger och sockerpaket. Attribut från ett kök. Bakgrunden var vit. Pastelligt. Sköna linjer. Fina färger. Inga konturer. Den röda soffan var speciell. Kalt och kallt men ändå vackert. Jag tror jag detaljstuderade dom nån gång ifrån den här röda soffan och upptäckte mönstret, vad det var för nånting egentligen som man på avstånd kanske inte upptäckte men sen såg man vad det verkligen va.

Mönstret Martin valde jag att screentrycka på tyg. I berättelsen nämns att personen satt i en röd gallonsoffa och studerade mönstret på kökstapeten. Jag ville knyta an till den röda soffan och köket med hjälp av textilier, antingen som soffklädsel, kuddar eller dukar och handdukar.

Mönstret är ursprungligen i två färger på vit botten. Men jag passade även på att göra ett enfärgat prov. Jag har använt två screenramar och har medvetet förskjutit den ena ramen några millimeter för att jag tycker det är snyggt när färgerna går i varandra lite eller inte går helt ihop på sina ställen.

Sanna

I pappas hus, gammalt föräldrahem, tillhört farmor och farfar. Sannas och Sofias sovrum. Fin tapet. Bakgrund- gräddvit lite grått kall gräddvit. Lite suddig. Mönster- Sett uppifrån, fullt av små blommor. Knoppar. Näckrosor fast mindre. Som rosen innan den slår ut. Blå blommor. Varmblå-mellanblå. Inte mörk och inte ljus. Tre nyanser ljusare än blåbär. Runt knopparna gröna blad som omfamnade blomman. Små blad. Tre eller fyra stycken. Storlek som en 50-öring. Madickenkänsla, gammaldags romantisk. Älskade denna väggen.

I berättelsen om mönstret Sanna nämner personen att hon inte minns om det var tre eller fyra blad som omfamnade blomman. Hon nämner också att färgen på blomman var tre nyanser ljusare än blåbär. Därför målade jag blomknoppar i akvarell som ser lite ut som blåbär. Alla blommor har tre blad runt sig och så ett ytterligare som är lite blekare än de andra och nästan fadar bort lite. Jag ville få med berättelsen hon gav mig lika mycket som beskrivningen av mönstret. Sanna är printad på papper och tänkt som mönster till en tapet.

SLUTSATSER

Sammanställning

Jag ville att delar av minnesberättelserna skulle få ta plats i slutresultatet. Samtidigt ville jag hitta ett sätt att visa mönstren i ett sammanhang som kändes relevant för berättelserna. Jag tycker själv det är svårt att bedöma ett mönster om man bara ser det rakt upp och ner, jag vill veta hur och vart det ska användas. Därför satte jag igång med att arrangera miljöbilder med mönstren. Det var ett roligt arbete och jag fick känslan av att verkligen knyta ihop säcken.

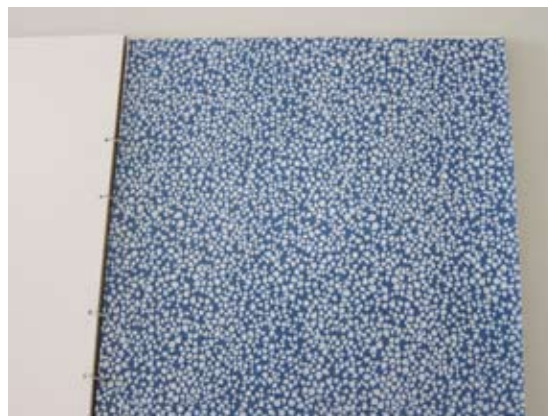
Till mönstret Andrea ville jag ha en miljöbild med en säng eftersom hon i sin berättelse talade om hur hon på kvällarna innan hon somnade låg och tittade på tapeten och räknade och försökte hitta likadana former.

Till mönstret Sigrid ville jag undersöka hur det skulle bli om jag la in blekta och förstärkta siluetter av möbler på mönstret. Hon talade i sin berättelse om att hon inte visste om tapeten var solblekt eller bara väldigt ljus av sig själv. På detta vis ville jag försöka svara på min frågeställning hur man kan berätta historier med hjälp av ett mönster. Givetvis blir det subtila historier och kanske inte något som en ”oinvidig” person skulle märka, men när man väl vet det så tror jag att det kan finnas ett värde i det.

”Boken”

Jag ville hitta en bra form att presentera mitt arbete i. Jag ville hålla projektet öppet så man i framtiden skulle kunna fylla på med mönster därför gjorde jag en bok/pärm med en bindningsanordning bestående av fyra öppnings- och stängningsbara ringar. På så vis är det lätt att plocka in- och ut de olika pappersark. Formatet är 53x64, rapportstorleken på mönstren. Jag tycker det känns relevant att man kan se mönstren i naturlig storlek.

Varje mönster har fått två sidor. En första sida med utvalda citat från berättelsen samt två miljöbilder och därefter en sida med mönsterrapporten. Antingen på papper eller tyg fäst på papper. Pappret som jag använt är ett kraftigt 350 grams papper med lite gräng i. Jag ville att det skulle kännas värdigt att bläddra mellan sidorna och med tanke på storleken var jag rädd att det skulle bli sladdrigt att ha för tunna papper. Tyget som mönstret Lena är tryckt på är ett vitt poplintyg och mönstret Martin är tryckt på eco lakansväv oblekt.

Jag ville ha en anonym fram- och baksida. Trots den relativt stora storleken ville jag att ”bo-

ken” skulle kännas ganska intim. Mönstren och berättelserna ska få tala för sig själva. Därför valde jag att göra pärmar i kraftig kartong och klä dem i naturfärgat halvlinne. Både för att få en tyngd och värdighet men också ha den lite ”hemliga” känslan kvar. Som att titta i någons dagbok, fast för mönsterminnen. Det finns ingen text eller titel på framsidan. Däremot finns ett förklarande förord på första sidan.

Formatet på arbetet flirtar lite med kollektionsböckerna man kan hitta i tapetaffärer. Jag tror att just storleken på ”boken” och att mönstret finns som rapport i naturlig storlek gör att de som är vana mönsterskapare eller tapetanvändare lätt förknippar den med en kollektionsbok. Samtidigt andas bindningsanordningen snarare fotoalbum eller samlarpärm av något slag. Just att det finns en sida med citat från en berättelse och mindre miljöbilder tillsammans med valet av papper och bindningsanordningen, tror jag gör att de flesta dock ser det som något annat än en kollektionsbok. Eller varför inte en ny art, en blandning mellan kollektion och album?

Diskussion

Berättelserna

Jag har redan nämnt en del om hur jag arbetade med frågeställningen historieberättande i ett mönster. Vad jag insåg under arbetets gång som jag inte räknat med när jag skrev min projektbeskrivning var problematiken kring synliggörandet av historien. Jag tänkte att den skulle vara uppenbar på så vis att den skapade frågor. Varför ser det ut så? Varför heter mönstret så? Varför har man valt just de färgerna? Svaren finns där men man blir inte serverad dem direkt. Det är därför citaten är en så viktig del i min slutproduktion. De vittnar om att det finns en djupare botten. Det finns hela tiden motiv för varför det ser ut som det gör. Sedan kan man förstås berätta historier på helt andra sätt i mönster nästan som om små filmer utspelar sig i rapporterna. Bra exempel på personer som designar sådana mönster är Anna Backlund och Daniel Lindqvist.

Att förmedla en känsla eller en sinnesstämning med ett mönster är lite komplicerat. En av mina frågor jag ställde till de personer jag intervjuade var: ”Vad fick du för känsla när du tittade på mönstret?” Jag har försökt återskapa den i mitt mönster men för mig är det inte viktigt att betraktaren får exakt samma känsla. Det är min förhoppning att de som nu kommer titta på mina mönster själva börjar minnas och associera. Att de känner någonting.

Minnet är fantastiskt. Vi kan ha så tydliga bilder av saker och ting och så kan det helt plötsligt visa sig att minnet har spelat oss ett spratt. Man har omedvetet ändrat detaljer i sin minnesbank, det kan handla om färger eller former. Lägg sedan till att du ska beskriva ditt minne för någon som sedan kommer göra ditt minne till ett mönster. Sannolikheten att det nya mönstret ser likadant ut som det gamla är minimal. Och det är det som är meningen. Häromdagen fick jag till exempel veta att bakgrundsfärgen till ursprungsmönstret till Andrea egentligen var grönt. Helt fantastiskt tycker jag! Även om personen i fråga hade kommit ihåg ”rätt” från början så hade jag ändå inte gjort den ”korrekta” gröna färgen. Det är som viskeleken, det börjar som någonting och slutar som någonting annat.

Jag hoppas kunna göra fler mönster till utställningen. Jag skulle även kunna tänka mig att arbeta vidare med metoden men låta människor berätta om sin favoritmöbel, favoritkopp eller favoritleksak från barndomen. Eller varför inte berätta om något de inte tyckte om, hur kan man förmedla en sådan känsla?

Jag tycker metoden i sig är intressant för att jag som formgivare får använda min kreativitet och inspireras och tolka ett material som jag inte hämtar från mig själv. Att involvera andra

människor i sitt designprojekt tycker jag är fantastiskt, trots allt designar jag ju för andra människor och inte enbart för mig själv. De personer som jag haft kontakt med i detta projektet har varit mycket positiva till samarbetet.

Tidsplanen

När jag tittar tillbaka på min tidsplan inser jag att jag har följt den ganska bra. De sista veckorna skrev jag dessutom upp vad som skulle göras dag för dag för att inte bli stressad och för att vara säker på att hinna med allt. Det var bara att jobba på tills dagens arbete var avslutat för att inte halka efter i tidsplanen. Att planera noga och vara ute i god tid med saker och ting. Bokning av skrivare, köp av papper, belysning av ramar. Allting tar alltid mycket längre tid än vad jag tror. I detta projektet har det dock gått bra men det kan vara en god idé att faktiskt ha en reservplan om till exempel en skrivare skulle gå sönder. Att ha reservplaner gör att jag kan sova bättre om natten och slippa vara stressad och orolig i onödan.

Mönstren

Jag har vid två tillfällen haft extern handledning med Sissa Sundling på Sandbergs tyg och tapeter. Under dessa tillfällen har vi enbart studerat mönstren och dess uppbyggnad. Där har jag fått mycket att tänka på som jag kommer ta med mig i framtiden. Till exempel faran med att kopiera former och bara dra ner eller upp dem i storlek. Vikten av att vara konsekvent i sitt mönsterskapande. Gör man ett mönster med ett realistiskt blommotiv så kanske storleken på blommorna ska vara realistisk också.

Något jag också kommer ta med mig från detta arbete är alla lärdomar från textilverkstaden. Allt från hur man belyser ramar till hur man för hand bygger upp mönstret av en rapport. Det har varit mycket lärorikt med en sån "hands on" erfarenhet.

Alla mönster är gjorda med rak rapportering storlek 53x64. Av fem mönster är det tre som är relativt småmönstrade; Andrea, Sanna och Sigrid. Med dessa gjorde jag så att jag delade rapporten på fyra för att få en mindre rapport att jobba med. När den var klar satte jag ihop den så den fick slutstorleken 53x64. Jag gjorde därefter mindre justeringar inom rapporten för att det i slutändan ändå skulle bli just 1 rapport. Det var ett tips jag fick från Sandbergs tapeter, ett tips som jag tror de främst använder till mönster med "prick-karaktär" (alltså former i samma storlek som upprepas jämnt över pappret/tyget). Att jobba med mönster som har "prick-karaktär" är svårt. Både Sanna och Andrea är upp-

byggda på ett sådant sätt. Svårigheten är att det så lätt blir ränder eller former av annat slag i själva rapporten. Jag har jobbat hårt med att försöka få rapporten osynlig och gjort om och gjort om. Slutresultatet på Andrea tycker jag är bra. Där flyter mönstret på ganska bra. Resultatet på Sanna är okej, nu i efterhand tycker jag att man ser ett ”streck” i mönstret, där blommorna liksom har hamnat på en nästan rak rad. Trots att jag har försökt justera det är jag inte helt nöjd.

Mönstret Martin blev mycket bra tycker jag. Det är ett enkelt uppbyggt mönster. Jag tycker färgerna fungerar väldigt bra ihop. De första färgerna jag blandade till var något ljusare och det kändes inte alls bra. Det blev något ”baby-aktigt” över det hela. Jag svärtade ner färgerna en aning och det blev mycket bättre. Jag testade även att göra mönstret enfärgat med bara den blå färgen. Även det tycker jag fungerar mycket bra.

Martin testas som enfärgat tryck.

Mönstret Lena känns som det mest tidstypiska mönstret. Klart 50/60-tals inspirerat med någon slags virrvarrliknande bakgrund. Jag ville skapa en slags puls och rörelse i mönstret därför lät jag de färgade formerna upprepas på rad med olika mellanrum hela tiden. Det gör också att mellanrumsformerna skapar ytterligare mönster och formationer. Jag hade ett sjå med bakgrunden. Huruvida den skulle ligga under, över eller mellan formerna. Jag experimenterade med olika genomskinlighet men det kändes som att formerna låg PÅ bakgrunden och det blev ingen bra harmoni. Då lät jag bakgrunden komma igen i de färgade formerna men med en avvikande färg. På så vis knöts bakgrundslagret ihop på ett fint sätt med de ovanpåliggande formerna.

Sigrid var ett mönster jag tyckte mycket om från början. Jag hade en ganska tydlig bild av hur jag ville göra det. Det skulle vara bleka färger och mönstret skulle vara tätt. Jag gick i fällan och kopierade och förminskade former och fyllde tomma utrymmen med. Rädslan för tomrum eller för nitisk med att mönstret skulle vara så tätt som jag tänkt att det skulle vara. Det jag fick lära mig var, som jag nämnt tidigare, vikten av att vara konsekvent. Rosorna i mönstret Sigrid är i utseendet relativt naturtrogna. Då ger det ett förvirrat intryck om inte storleken också är det. Enligt Sissa Sundling på Sandbergs tapeter är det svårt att sälja mönster som står och väger i gränslandet verklighet och fantasi. Konsumenten blir förvirrad och det gäller allt

från färgval till storlek. Bättre att överdriva och dra ner eller upp storleken ordentligt än att röra sig mitt emellan. Overderliga kunskaper som jag kommer ta med mig! Utöver det känner jag mig mycket säkrare på själva rapporteringen, både rak och halvförsatt (som jag testade med mönstret Martin i textilverkstaden men inte valde att använda).

Jag känner att rapporteringen inte längre hindrar mig i mitt mönsterskapande som det gjorde tidigare. Jag får fler och fler idéer om vad och hur jag skulle vilja göra nya saker. Jag har lärt mig behärska tekniken att screentrycka vilket jag tycker är mycket roligt och verkligen hoppas få fortsätta med. När jag i framtiden gör mönster kommer jag också ha Sissas ord om konsekvent arbete med mönstret i tankarna och jag kommer fortsätta ha med handen i arbetet, på det ena eller andra sättet. Det blir överlägset bäst då.

Omvärlden

I min projektbeskrivning skrev jag att jag skulle ta upp målgrupp och kontext i rapporten. Det har alltså inte varit en stor del under själva arbetsprocessen. Det jag kan göra nu är att analysera marknaden och se i vilken kontext mina mönster skulle kunna passa.

Jag har tittat på Sandbergs och Boråstapeters kollektioner samt undersökt utbudet på Engelska tapetmagasinet. Min tolkning av vad som finns på marknaden är att tapeterna flirtar mycket med gamla mönster och motiv. Både retro och äldre. Sandbergs har till exempel en tapet som heter Alexandra som är 50-tals inspirerad fast på ett lite nytt sätt. Den plockar upp trenden som fanns då med att ha mat och köksattribut på väggarna. Här känner jag till exempel att mitt mönster Martin skulle kunna ha samma marknad. Jag tror retrotrenden håller i sig ett tag till men jag tror att den kommer kännas lite mer uppdaterad. Jag tror det finns en anledning till varför formgivningen på den tiden fortfarande är så uppskattad. Färgerna, formerna och linjerna håller sig än idag och det är något jag tycker Martin lever upp till. Jag skulle kunna tänka mig den på alla slags textilier i ett kök, på handdukar, gardiner, grytlappar, brickor.

Den 50-tals inspirerade tapeten Alexandra för Sandbergs

Kollektionen Karlslund gjord av Hanna Wendelbo Hansson på Boråstapeter vann pris för årets tapet tidigare i år. Det är en kollektion där mönstren hämtats från slott och stugor i Sverige från 1500-talet fram till 1900-talet och på ett känsligt vis moderniserats. Ett tydligt tecken på att vi gärna omger oss av mönster med historiska anor.

Med den trend av husrenovering och husbygge som råder finns det ett behov av tidstypiska tapeter. Har man renoverat ett hus från sekelskiftet och behållit de tidstypiska detaljerna löper man gärna linan ut med passande tyger och tapeter.

Med detta sagt tror jag verkligen det finns en marknad för mina mönster. Sanna, Sigrid och Andrea skulle passa utmärkt i både herrgårdar och torp, i äldre renoverade hus eller där man helt enkelt vill uppnå en lite gammaldags romantisk känsla.

Vad jag också la märke till på Engelska tapetmagasinet och som gladdde mig var antalet tapeter med handgjord känsla. Flera mönster var tydligt gjorda och framskissade med akvarell och kraftig blyerts eller kol. Det ger ett mycket levande och unikt uttryck och det är precis det jag försökt eftersträva i mina handtecknade mönster Sanna och Sigrid. Jag hoppas det blir en långvarig trend för jag tror att vi mår bra av att se och omge oss av saker som är gjorda med handen.

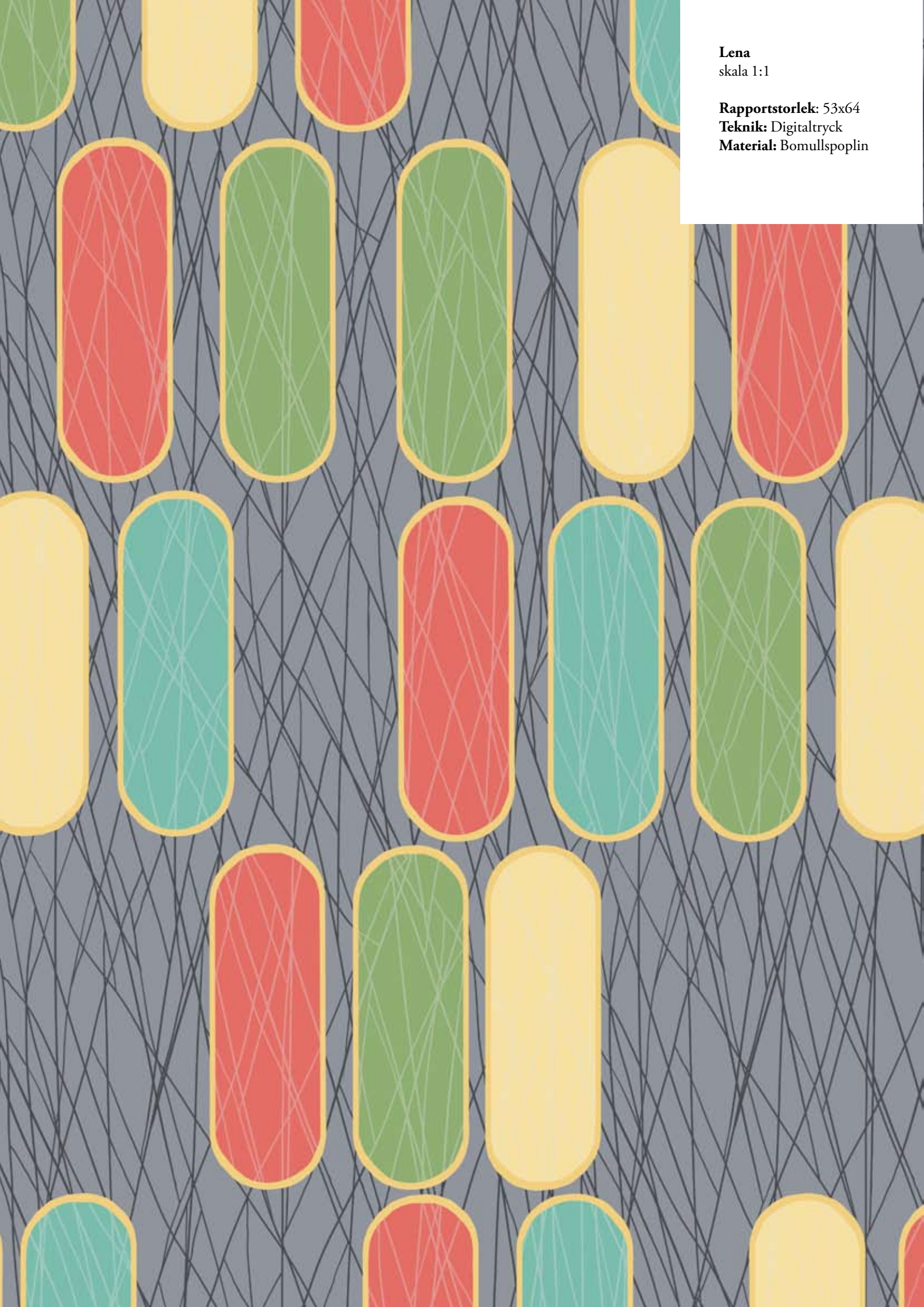
En handgjord känsla är något speciellt.

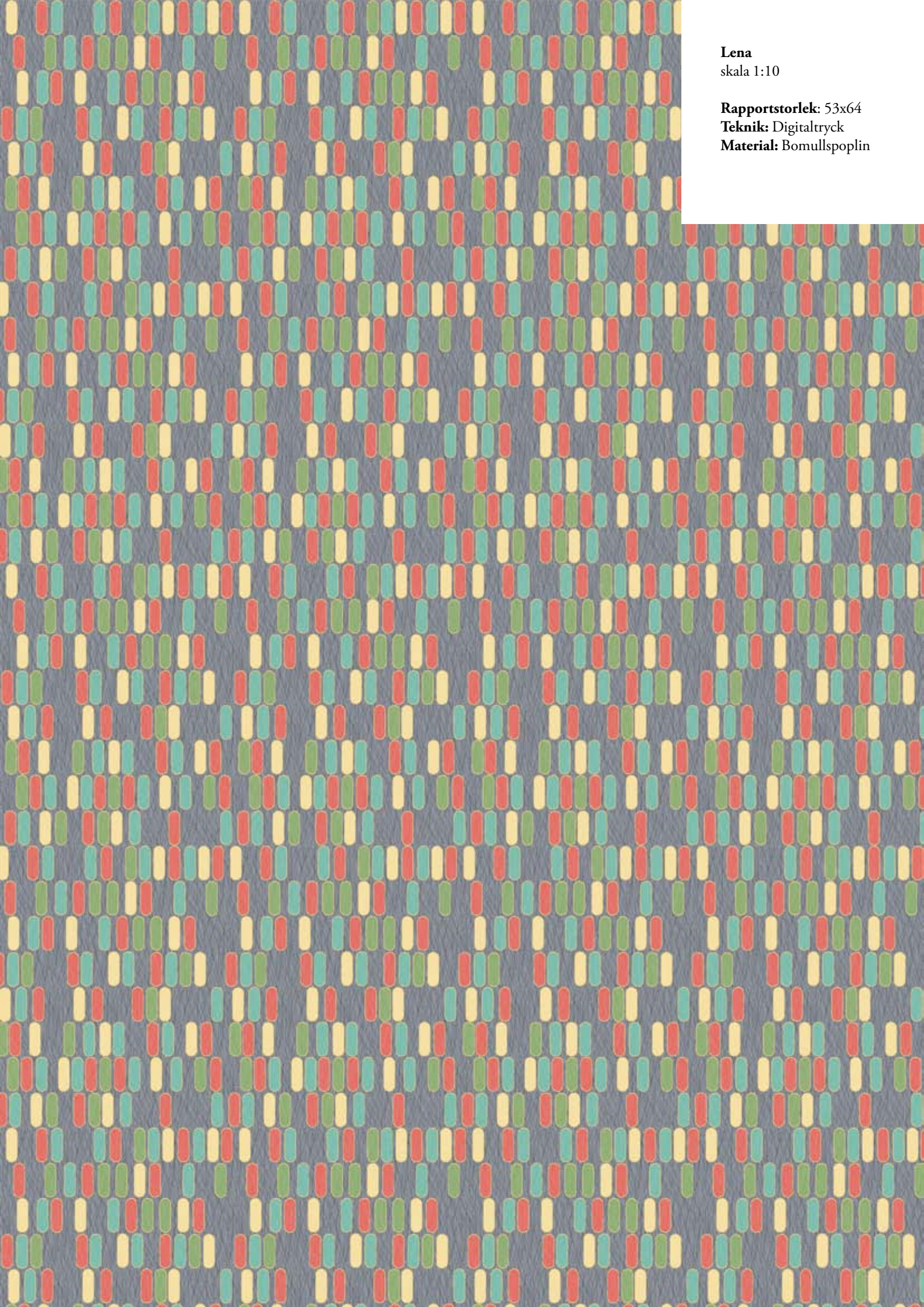
Det har varit ett otroligt roligt och lärorikt projekt och jag är nöjd med mitt slutresultat. Jag har hittat en metod och ett arbetssätt som jag trivs bra att jobba med och jag vill verkligen fortsätta att utveckla mitt mönsterskapande och mina kunskaper inom ämnet. Jag ser inte mitt examensarbete som slutet på tre års studier, jag ser det som början på en resa i mönsterskapande och historieberättande!

Matilda Serholt
Göteborg 2012

Lena
skala 1:1

Rapportstorlek: 53x64
Teknik: Digitaltryck
Material: Bomullspoplin

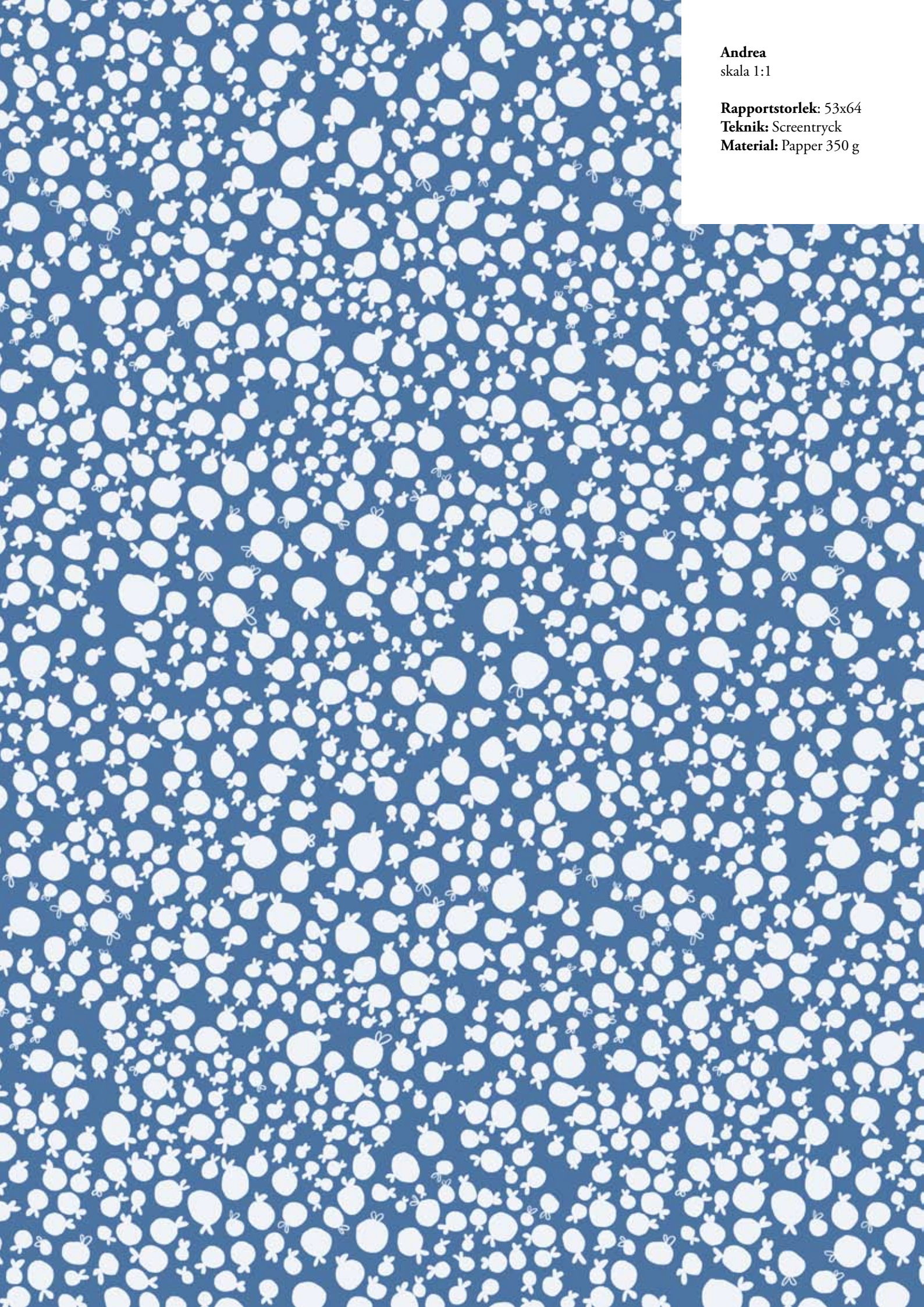

Lena
skala 1:10

Rapportstorlek: 53x64
Teknik: Digitaltryck
Material: Bomullspoplin

Andrea
skala 1:1

Rapportstorlek: 53x64
Teknik: Screenryck
Material: Paper 350 g

Andrea
skala 1:10

Rapportstorlek: 53x64
Teknik: Screentryck
Material: Paper 350 g

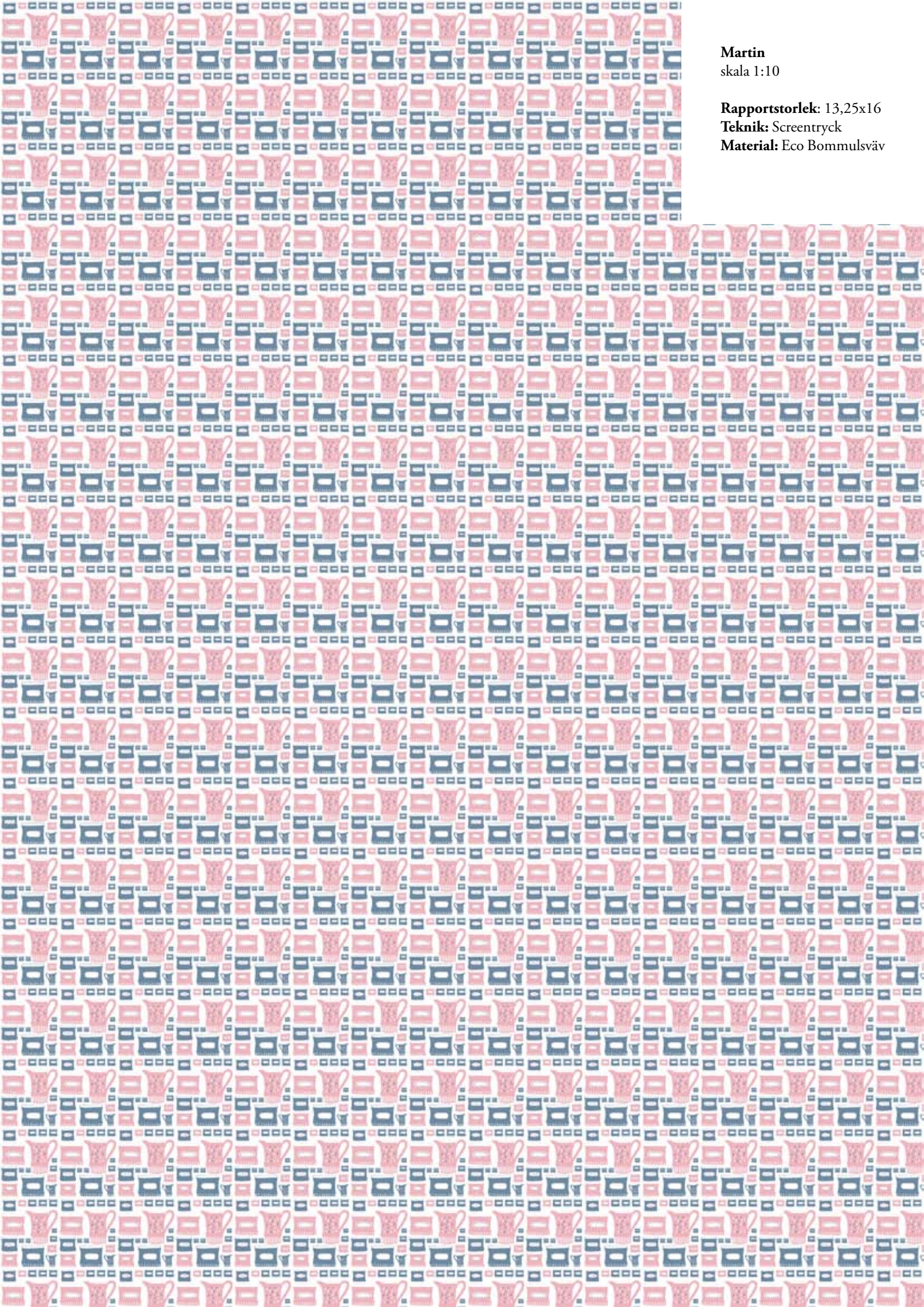
Martin
skala 1:1

Rapportstorlek: 13,25x16

Teknik: Screentryck

Material: Eco Bommulsväv

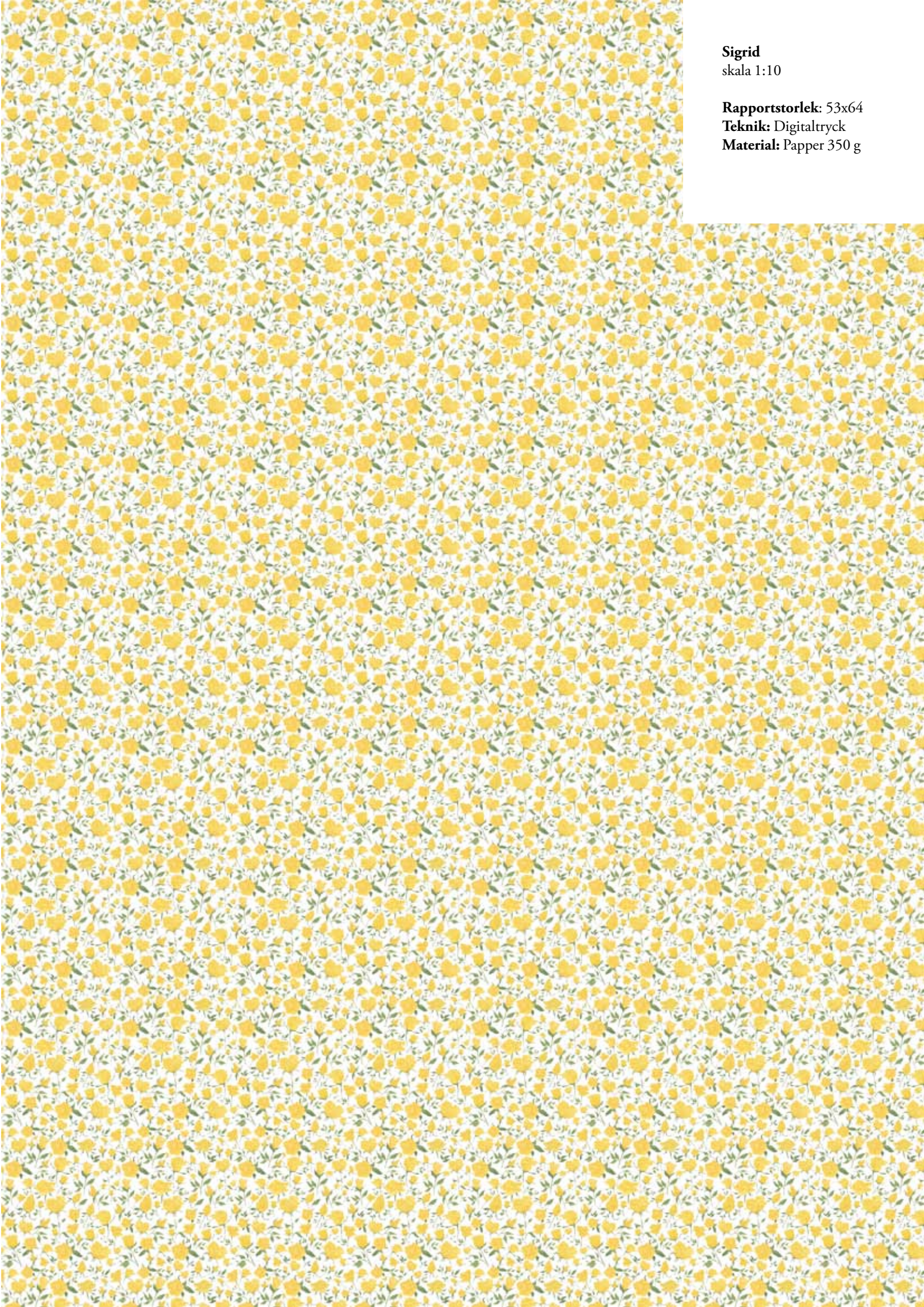
Martin
skala 1:10

Rapportstorlek: 13,25x16
Teknik: Screenryck
Material: Eco Bommulsväv

Sigrid
skala 1:1

Rapportstorlek: 53x64
Teknik: Digitaltryck
Material: Papper 350 g

Sigrid
skala 1:10

Rapportstorlek: 53x64
Teknik: Digitaltryck
Material: Papper 350 g

Sanna
skala 1:1

Rapportstorlek: 53x64
Teknik: Digitaltryck
Material: Paper 350 g

Sanna
skala 1:10

Rapportstorlek: 53x64
Teknik: Digitaltryck
Material: Paper 350 g